

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET LAPJA

ALAPÍTVÁ:
1862-BEN

Főszerkesztő:
PÁPAI GÁBOR

1995.
ÁPRILIS

CXXX. évfolyam

Erdészeti Lapok
Az Országos Erdészeti Egyesület
folyóirata
CXXX. évfolyam 4. szám
(április)
HU ISSN 1215-0398

A Szerkesztőbizottság tagjai: Apatóczy István, dr. Balázs István, dr. Bartha Dénes, Gencsi Zoltán, dr. Göbölös Antal, Kertész József, Kovács Gábor, Mizik András, Pintér Ottó, Pápai Gábor (a bizottság elnöke), Sántha Antal, Steiner József, dr. Szendrői László, dr. Szikra Dezső, dr. Szodfridt István, Varga Béla.

FŐSZERKESZTŐ: PÁPAI GÁBOR

TERVEZŐSZERKESZTŐ: SÁGI MARGIT

Kiadó: Országos Erdészeti Egyesület
 1027 Budapest, Fő u. 68.
Felelős kiadó: dr. Szikra Dezső

Szerkesztőség: 1027 Budapest,
 Fő u. 68.
Telefon: 201-7737

Nyomdai munkák: Csathó és Társa Nyomdaipari Kft. Eger
Felelős vezető: Csathó Emil

A kézirat lezárva: 1995. február 28.

Terjeszti: a Magyar Posta. Előfizethető Az Egyesületnél (1027 Budapest, Fő u. 68.). Egyes szám ára az előfizetőknek: 100 Ft. Megjelenik havonta.

A címlapon Pápai Gábor fotója.

СОДЕРЖАНИЕ

Л. Лендел, Л. Салаи-Маржо-К. Лешко: Влияние защитных химических средств на насекомых III
 Л. Кирай-К. Месарош-Ф. Сенткути: Методы регулирования продуктивности и породного состава целевых насаждений с денежной оценкой лесных ресурсов 121

TARTALOM

ERDÉSZETI POLITIKA

Az Erdészeti Hivatal beszámolója az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának	97
Vadászati törvény-előkészítés	101
Felszólalás a MOSZ II. Kongresszusán	110

ERDŐÉVELEM

Dr. Lengyel László – dr. Szalay-Marzsó László – dr. Leskó Katalin: A környezetkímélő szerek használatáról...	111
Jérôme René: Akadémiai konferencia	115
Szedlák Tamás: „Rendhagyó” Hozzászólás helyett	116

ERDÉSZETI KUTATÁS

A SISU terepjáró tehergépkocsi	118
Dr. Kovács Jenő – dr. Marosvölgyi Béla: Az erdészeti biomassa energetikai hasznosításának műszaki fejlesztési kérdései	120
Dr. Király László – dr. Mészáros Károly – dr. Szentkúti Ferenc: A tervezett célállapottra vonatkozó hozadék- és fafaj-szabályozási eljárások kiegészítése a vagyonértékelés eredményeivel	121

ERDŐKERÜLŐBEN

Dr. Kovács János: A Waldbott Alapítványi Ösztöndíj terve	123
Dr. Fodor István: Az erdő felső határának megmagasítása az Északkeleti-Kárpátokban	123
Dr. Molnár Sándor – Schmotzer András: Japán tanulmányút	125
Pápai Gábor: Húsvéti nyúlparikás	127
Andrési Pál: A természet kalendárium	128
KÖNYVISMERTETÉS	130
EGYESÜLETI HÍREK	132

CONTENTS

Lengyel, L. – Szalay-Marzsó, L. – Leskó, K.: The effects of environmentally safe protective chemicals on insects	111
Király, L. – Mészáros, K. – Szentkúti, F.: Methods for regulating the productivity and species composition aimed at target stands completed with wood evaluation	121

INHALT

Dr. Lengyel, L. – dr. Szalay-Marzsó, L. – Dr. Leskó, K.: Die Wirkung an Insekten der umweltschohnender Abwehr mitteln	111
Dr. Király, L. – dr. Mészáros, K. – dr. Szentkúti, F.: Ergänzung der in Richtung an den Zielbestand geführten Baumarten – und Ertragsregelungen mit Vermögensbewertung	121

Tájékoztatás az erdőgazdálkodás helyzetéről és a kárpótlás során felmerült problémákról az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának

I. Az erdőgazdálkodás helyzete

1. Az erdővagyon és állapota

Az előzetesen soron kívül bekért információk (1994. dec. 31. állapot) alapján:

– Erdő és erdőgazdálkodást szolgáló egyéb terület	1 861 844 ha
– ERDŐTERÜLET	1 712 948 ha
– Erdeink élőfakészlete	305-308 millió br. m ³
– Az élőfakészlet évi növedéke	11-11,5 millió br. m ³

Az ERDŐTERÜLET rendeltetés szerinti megoszlása:

– gazdasági	80,6%
– védelmi	14,5%
– közjóléti	2,6%
– egyéb	2,3%

Az ERDŐTERÜLET megoszlása főbb fajok szerint:

Tölgy	23%
Cser	11%
Bükk	6%
Gyertyán	6%
Akác	20%
Egyéb kemény lomb	4%
Nyár	9%
Egyéb lágy lomb	6%
Fenyők	15%

Az erdővagyon-gazdálkodásban jelentkező kedvezőtlen folyamatok:

– felerősödő károsítások (aszálykár és vadkár, erdőpusztulás);

(Az FM Erdészeti Hivatal 1991-től minden év erdőállomány-gazdálkodásáról TÁJÉKOZTATÓT készít. A tárgyévi beszámolót az FM Erdőrendezési Szolgálat és a területi erdőfelügyelőségek jelentései alapján állítja össze a következő év áprilisában.)

- az erdők kezelési hiányosságából adódó állapotromlás;
- a termőhelynek nem megfelelő fajfaj, elhúzódó időtartamú erdősfítések;
- őshonos fajok területi arányának csökkenése, magas sarjzatú fajak;
- engedély nélküli fakitermelések, falopások;
- tulajdonviszonyok átalakulásából fakadó időszakos gazdáltság és ennek következtében létrejött részleges állapotromlás.

2. Tulajdon- és birtokviszonyok alakulása

A magyar erdőgazdálkodásra az 1990. és az azt megelőző években alapvetően a kétszektörűség és a magas birtokkoncentráció volt a jellemző.

Az erdőterület megoszlása 1990. XII. 31. állapot szerint

– állami erdők	68,5%
– termelőszövetkezeti kezelésű erdők	31,0%
– egyéb (magán, erdőbirtokossági stb.)	0,5%

Az említett időszakban mintegy 2500 erdőgazdálkodó látta el az erdőkezelést.

Az állami tulajdonú erdőkben 22 állami erdőgazdaság (ebből 3 honvédségi), mintegy 1 050 ezer ha-on gazdálkodott. A további, mintegy 110 ezer ha állami erdő kezelését közel 240 egyéb (Á.G., Vízügy stb.) állami gazdálkodó szervezet látta el. Közül 540 ezer ha erdőt kezeltek termelőszövetkezetek. Mintegy 10 ezer ha erdő volt magántulajdonban egyéni, társas (szövetkezeti) vagy állami kezelésben.

A Ptk. módosítása, az önkormányzatokról szóló törvény, a kárpótlási törvénycsomag, valamint a szövetkezeti átmeneti törvény végrehajtása mentén közel 720 ezer ha kerül magántulajdonba, és mintegy 10 ezer ha erdő kerül az önkormányzatok tulajdonába.

Az erdőterület várható megoszlása a tulajdonrendezés után:

állami	~ 55,0%
önkormányzati	~ 0,5%
magántulajdon	~ 44,5%

(Megjegyzés: Az erdő tulajdonosi megoszlását az új erdők létesítése (erdőtelepítés) várhatóan a magántulajdonosok javára fogja középtávon módosítani.)

A folyamatosan magánosításra kerülő, mintegy 720 ezer ha erdőingatlanon várhatóan 250-300 ezer magántulajdonos fog megjelenni és remélhető, hogy mintegy 75 ezer magántulajdonos szervezetben (erdőbirtokosság, erdőszövetkezet, gt., közös képviselő stb.) kívánja az erdőgazdálkodást ellátni.

3. Az erdőgazdálkodás jogi szabályozása, az erdészeti igazgatás

A hazai erdőgazdálkodás jogi szabályozását a jelenleg is hatályos többször módosított „Az erdőkről és a vadgazdálkodásról” szóló 1961. évi VII. törvény és végrehajtási rendeletei adják meg.

Az említett hatályos erdészeti jogszabályok határozzák meg a tartamos (fenntartható) szakszerű erdőgazdálkodás feltételrendszerét, melynek egyik lényeges eleme a minden erdőre kiterjedő erdőtervezés és a szakhatósági ellenőrzés rendszere. Az említett szakhatósági, szakigazgatási feladatokat az FM Erdőrendezési Szolgálat (központ és 11 regionális erdőtervezési iroda), valamint a területi erdőfelügyelőségek (10 db) látják el, összesen 376 erdészeti szakember alkalmazásával.

A magánerdő-parcellák aprózódásával az erdőingatlanokhoz kapcsolódó igazgatási feladatok aránytalanul (minimálisan 30-40-szeres mértékben) megnöttek. A szakhatósági feladatok (ingatlanazonosítás, erdőtervezés, határozatok, engedélyek, pályázatok elbírálása, igazolások, szankciók, revíziók stb.) és a pénzügyi támogatások (erdőtelepítési be-

ruházás, erdőfenntartás finanszírozása) tulajdonosonként, illetve erdőkezelőként jelentkezik.

A konkrét szakigazgatási feladatok növekedésén túl további többletfeladatként jelentkezik a szakismeret nélküli ügyfelek tájékoztatása, az engedély nélküli tevékenységekkel, falopásokkal stb. kapcsolatos sürgős ügyek időarányos feladatai.

További többletletterhelést jelentenek a szakigazgatás közigazgatási bírósági eljárásokban való képviselése, valamint a párhuzamos, indokolatlan többletmunkával járó társzszakhatósági (természetvédelem) egyeztetések.

A megnövekedett feladatoknak az erdészeti igazgatás intézményei (erdőrendezés, erdőfelügyelet) a jelenlegi elmaradott technikai felszereltséggel (számítógép, terepi gépjárművek stb.), létszámmal és anyagi ellátásukkal nem tudnak megnyugtató módon eleget tenni.

A felsorolt okok miatt az erdészeti igazgatás önerőből megoldhatatlan feladatok előtt áll.

Az erdőtörvény szerinti tartamos erdőgazdálkodás hatékony, elsősorban „megelőző” típusú szakigazgatása korszerűsített erdőtervezés és -felügyelet nélkül nem valósítható meg, megerősítése anyagi és személyi vonatkozásban indokolt. Az erdészeti igazgatás szakmai tevékenységét az előbbieken túl új alapokra szükséges helyezni.

Ebbe kell, hogy tartozzon az információs rendszer korszerűsítése, ügyfélszolgálati irodák létrehozása és működtetése, a kis területi magánerdő-gazdálkodáshoz (paraszti erdő) is igazodni tudó új erdőtervezési és erdőfelügyeleti irányelvek kidolgozása.

A felsorolt feladatok megoldására az FM munkaprogramjába rögzített módon, az érvényben lévő erdőtörvény keretei között készül, figyelembe véve az új erdőtörvény előkészítési folyamatát is.

4. Az erdőgazdálkodás közgazdasági-pénzügyi támogatása

Az erdőgazdálkodás pénzügyi támogatása az erdővagyon bővítése (erdőtelepítés) és az erdőfenntartás feladatai köré csoportosítható.

Az erdőtelepítés pénzügyi támogatása, igazodva a tárgyévi költségvetési törvényhez az agrártámogatásokról szóló kormányrendeletben, illetve az ahhoz kapcsolódó miniszteri végrehajtási rendeletben szabályozott. A pénzügyi támogatási rendszer szektor- és tulajdonsemleges, pályázati úton nyerhető el. 1994. évben 600 millió Ft keretlehetőségből 2950 ha új erdő létesítése részesült (100, 70, 40%-os mértékű) támogatásban.

1995. évben 1000 millió Ft keretlehetőségtől várhatóan 6000 ha új erdő létesítése lesz támogatható.

Az erdőfenntartás finanszírozási rendszerét az agráralapokról szóló módosításra kerülő törvény és végrehajtási rendelet szabályozza.

Az erdőfenntartás 1994. évtől költségvetési támogatásban részesül. A támogatás összege 1994. évben 200 millió Ft, 1995. évben 300 millió Ft.

Az 1980-as évek elejétől – elsősorban tölgypusztulással – jelentkező erdőpusztulás kármentéséhez 1991-től a költségvetés normatív módon (600 Ft/kitermelt nettó m³) támogatást nyújt, 1994. évig 100 millió Ft évi keretösszegig. 1995. évben a költségvetési forrás 200 millió Ft.

Az erdőgazdálkodási ágazat költségvetési támogatásának alakulása 1993-94-95. években (millió Ft-ban)

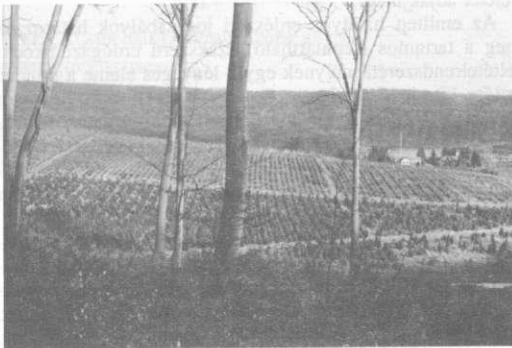
Jogcím	1993	1994	1995
Pénzügyminisztérium fejezeti előirányzata			
Erdőkárok támogatása	100	100	200
Földművelésügyi Min. fejezeti előirányzata			
Erdőgazdálkodás támogatása – Erdőtelepítés, fásítás	450	600	1000
– Országos erdészeti Alap támogatása		200	300
– Egyéb: Közjóléti parkerdők fenntartása Erdei vasutak támogatása	65	65	80
		45	60

Az erdőgazdálkodók által igényelhető további támogatásokat a melléklet mutatja be.

II. A tulajdonváltás (kárpótlás) folyamatának állása és az ennek kapcsán felmerült gondok

1994. év végéig a privatizálásra kerülő erdőterület 12%-ára történt meg az erdőgazdálkodás megindítását célzó szakhatósági határozatok kiadása. Ez az arány ugyan megfelel a földkiadás és szántóföldi részaránytulajdon nevesítés általános állásának, azonban, tekintve a még hátralévő mintegy 600 ezer ha erdőterület átmeneti gazdáltságát, tulajdoni rendezetlenségét, a folyamat feltétlen gyorsításra szorul. A tulajdonváltás egyúttal a gazdálkodók számának nagy mértékű emelkedésével is jár, ami államigazgatási szempontból az ügyfélkör növekedésével óriási többletletterhel jelent az erdészeti szakhatóság részére. A jelenlegi állapot előzetes helyzetnek tekintve, valamint figyelembe véve azt a körülményt, hogy a részaránytulajdon nevesítése az elaprózódást még tovább fokozza, a privatizációs folyamat lezajlása után a gazdálkodói struktúra várhatóan az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	Erdőterület		Gazdálkodók száma	Fajlagos erdőterület
	ha	%		
egyéni	120 000	17	45 000	2-3
közös képviselet	20 000	3	5 000	4
társas	580 000	80	25 000	23
Összesen	720 000	100	75 000	

A tulajdonváltás napjaink legnagyobb problémája, hogy az új tulajdonosok nem tudják megfelelő időben elkezdni gazdálkodásukat. Ennek főbb okai az alábbiak:

– Részarány-tulajdonú erdők esetében a földkiadó bizottságok általában nem képesek olyan határozatot hozni, melyet a földhivatalok be tudnak fogadni, emiatt a tulajdonbani adási folyamat gyakorlatilag áll.

– A tulajdonváltás mechanizmusából következik, hogy az új erdőtulajdonosok közös gazdálkodása nehezen kerülhető el, mivel általában egy helyrajzi számon több (sok) erdőtulajdonos osztozik. (A Ptk. szerint a kárpacellázáshoz a tulajdonosok egyhangú egyetértése szükséges, ami az erdőállományok jelentős értékkelőnbözte és egyéb gyakorlati okok miatt alig képzelhető el.)

A közös gazdálkodás alulról történő önszerveződése ugyanakkor nehezen indult el, mert:

– az új tulajdonosoknál nem áll rendelkezésre és ugyanakkor nincs aki megőlegeznie a megalakulással járó költségeket (postaköltség, ügyvédi költség, cégbírósi bejegyzés költsége),

– adózási okok miatt sok a "zsebszerződés", ahol az első tulajdonos már nem érdekelt a társas gazdálkodás megalakításában, a második tulajdonos pedig jogilag még cselekvésképelen.

Sajnos sok helyen még mindig nagy az indokolatlan várakozás az emberek részéről aziránt, hogy ne kelljen társult gazdálkodást folytatniuk. Egy erdőtümbön, erdőrésztelen belül is igen változók lehetnek a tulajdonosok egyéni érdekei, ezért nem kívánnak alulról építve közös, életképes nagyságú gazdálkodó szervezeteket létrehozni. Erősíti ezt az is, hogy az erdőbirtokossági szervezet cégbírósi bejegyzésének költsége 50-100 ezer Ft, a tulajdonosok nem akarják ezt az összeget megőlegezni a társulatnak.

A legtöbb helyen megoldatlan a jelenlegi erdőtvényben előírt szakember alkalmazása is, ami nélkül persze rentábilis gazdálkodás nemigen folytatható. Ezért szükséges lenne az élet-és versenyképes birtoknagyságok, gazdálkodó egységek kialakítását kezdetben költségvetési forrásból támogatni.

Megoldatlan sok helyen a felszámolás, megszűnés alatt álló termelőszövetekzetek gazdátlanul, őrzés nélkül maradt erdőterületeinek kezelése is. Itt különös súllyal jelennek meg az esetlegesen gazdaságtalan talajvédelmi és egyéb véderdő stb. jellegű területek kezelése is, amelyeket nem akar senki tulajdonba, kezelésbe venni.

Rendkívül nagy gond az engedély nélküli fakitermelések megjelenése, elsősorban az átmenetileg gazdátlaná vált és

kezelő nélkül maradt erdőterületeken. Egyes becslések szerint az engedély nélküli fakitermelések mennyisége már meghaladja az évi 150 ezer m³-t is. Az erdővagyon elleni bűncselekményekkel szemben (engedély nélküli fakitermelések, falopások stb.) a kis létszámú erdőfelügyelet és a hatóságok (önkormányzat, rendőrség) eseti fellépése általánosságban nem eredményes. A jövőben feltétlenül meg kell teremteni a szigorúbb hatósági fellépés jogi feltételeit.

III. Erdészeti politikai kérdések, a törvényi szabályozás korszerűsítése

Az erdő szabad tulajdonlása mellett a köz- és az erdőtulajdonos érdekében törvényi szinten szabályozott használatú természeti erőforrás.

Az erdő egységes egészként kell kezelni és értékelni (a termőföldet, a faállományt, a vadat, a természeti értékeket, az erdő egyéb élővilágát, az erdei létesítményekkel együtt). A tartamos közérdekű erdőgazdálkodás követelményeinek az ország valamennyi erdejében történő érvényesítése céljából pénzügyi „Alap” működtetésére van szükség, elsősorban az alapvető közérdekű célok támogatása érdekében. Az Alapban jelentkező forráshiányt az állami költségvetésből indokolt pótolni.

A nagyvadgazdálkodást erdei haszonvételek szükséges tekinteni. A nagyvad az erdő szerves része. Az erdőgazdálkodás magában foglalja a nagyvadgazdálkodást, ezért annak szabályozását a vonatkozó törvényi szabályozás keretein belül az erdőtervekben kell megtervezni.

Az erdészeti egységes nemzetgazdasági ágazatnak kell tekinteni, főhatósági irányítását egy helyen szükséges összefogni, hogy elkerülhető legyenek a működést zavaró tárcaközi párhuzamosságok.

Az erdészeti politikánk eddigi megfogalmazásában – közép-európai hagyományainknak megfelelően – figyelembe vette az erdő védelmi és szociális erdőfunkcióit. A jelenleg hatályos, az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló 1961. évi VII. törvény azonban számos tekintetben nem felel meg a korszerű követelményeknek. Nem található meg benne az új erdészeti politika megvalósításához szükséges szabályozás indokolt elemei.

Az erdő, a tulajdonformától függetlenül, kedvező környezeti és jóléti hatásai révén a köz javát szolgálja. Ezért a szektorsemleges szabályozás alapvető feladata az erdőgazdálkodás olyan keretek közé helyezése, amelyekben a közérdek és a tulajdonosi (erdőgazdálkodói) egyéni érdek közötti összhang biztosítható.

A földművelésügyi tárca a megváltozott viszonyoknak megfelelően fogalmazta meg az új erdészeti politika alapelveit, amelynek legfontosabb elemei az új erdőtvény-tervezetben megjelentek és parlamenti elfogadatkör indokolt figyelembe venni:

– az erdőgazdálkodás hosszú távú, a környezetre és az emberek egészségére kedvező hatású szempontjait tekinti elsődlegesnek, és ennek megfelelően határozza meg az erdő komplex fogalmát,

– megfogalmazza az erdő- és természetvédelmi, valamint az egyre erősödő társadalmi igényeket kielégítő szociális, tudelési feladatokat,

– megfogalmazza az erdő termelési funkciója érvényesítéséhez szükséges közgazdasági és szervezeti igényeket, elősegítve ezzel a fa mint megújítható nyersanyag termelését, melynek révén a szén-dioxid-szén körforgásban tartósan megkötődik a szén, csökken a levegő CO₂-tartalma is,

– a tulajdonviszonyok rendezésére vonatkozó szektorsemleges szemléfettel a jövőben is fenn kívánja tartani a szakszerű és egységes erdőgazdálkodás lehetőségét,

– a gazdálkodás általános szabályai keretében kiemeli a tartamos erdőgazdálkodás követelményeit, és az ahhoz szükséges eszközenszert,

– hangsúlyozza az erdők fenntartható fejlődését szolgáló erdőgazdálkodás állami szakigazgatási és szakhatósági szervezeti és működési rendszerét,

– az erdőgazdálkodás szakmai alapjainak biztosításához javasolja az erdészeti szakszemélyzet kötelező alkalmazását.

Az erdővagyon bővítése

A gazdaság átalakulása különösen felerősítette a térségi problémákat. A területfejlesztési politikának kiemelten kell kezelnie ezeket a problémákat, s eközben az ország minden térségében elő kell segítenie, hogy a fejlesztések harmonikusan illeszkedjenek az adott térség környezeti, társadalmi, gazdasági viszonyaihoz.

Hazánkban több százezer hektár olyan földterület van, amelynek erdőbirtoklásáról belátható időn belül kell gondoskodni.

ni. A hegy- és dombvidéki kopárok, gyepterületek beerdősítését elsősorban ökológiai szempontokból kell szorgalmazni. A sík vidéki – versenyképes mezőgazdasági termelésre alkalmatlan szántók, rétek és legelők – erdőbirtoklás program végrehajtása hátrányos helyzetű régiók környezetvédelmét (erózió, defláció, árvíz elleni védelem) segíti, egyidejűleg oldani tudja a gazdasági átalakulással szükségszerűen együttjáró feszültségek egy részét. Fontos szerepe lehet a foglalkoztatásban, a népesség megtartásában, erdőbirtoklás és feldolgozáshoz kapcsolódó vállalkozások indításában vagy megerősítésében. Az erdőbirtoklás tehát ne kizárólag a földtulajdonos érdekeit szolgálja. Ezért az államnak feladata az erdőbirtoklás támogatása. A támogatás tervezettség és kiszámíthatósága az erdőbirtoklás támogatási rendszer pénzügyi stabilitása nem csak földtulajdonosi és erdőbirtoklás szakmai érdek. Jelentősebbek gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai összefüggései.

Budapest, 1995. február 14.

Dauner Márton,
az FM Erdészeti Hivatal elnöke

Erdőgazdálkodók által igényelhető támogatások

1. Kamattámogatások igénylése új mezőgazdasági gép vásárlásához

Támogatást igényelhet: az erdőgazdálkodási termelést és szolgáltatást (TEÁOR III/A.02.) végző jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, valamint természetes személy.

2. Tartós gépbérlés (lizing) támogatása

Támogatást igényelhet: erdőgazdálkodási termelést (TEÁOR III/A. 0201) folytató jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, természetes személy.

3. Meliorációs és öntözésfejlesztési beruházások támogatása

Támogatást igényelhet: az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló 1961. évi VII. törvénynek az 1994. évi XLIX. törvény 40. §-a által megállapított 6. §-a szerinti erdőgazdálkodó.

4. Reorganizációs támogatás szervezeti-szerkezeti átalakulás elősegítésére

Támogatást igényelhet: természetes személyek, erdőbirtokossági társulatok, szövetkezetek, részben vagy teljesen tartós állami tulajdonban maradó erdőgazdálkodási ágazatba sorolt szervezet.

5. Gázolajfelhasználás utáni fogyasztási adó visszatérítése

Erdőfelújítási tevékenységhez a felújítás befejezéséig (de legfeljebb 5 évig) évente és hektáronként 90 liter gázolaj felhasználása után az adótétel 50%-a igényelhető vissza.

A visszatérítést igényelheti: az a jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság és természetes személy, amelynek (akinek) tulajdonában vagy használatában erdő művelési ágú földterület van, és erdőgazdálkodási tevékenységet végez (erdőgazdálkodó).

6. Útalap-hozzájárulás visszatérítése

Visszatérítésre jogosult: a KSH METJ 94 termékcsoportba tartozó mezőgazdasági és erdőbirtoklás termékek előállításához, és az SZJ 0121 01210 012100 erdőgazdálkodási bér munka végzéséhez vásárolt gázolaj fogyasztói árba beépített Útalap-hozzájárulás 62,5%-os mértékéig.

Figyelem!

1995. január 1-től az Erdészeti Lapokat az Országos Erdészeti Egyesület adja ki.

A hirdetési díjak 1995. július 1-től:

Borító 4. oldal (hátsó)	
színes:	80 000 Ft
fekete-fehér:	50 000 Ft
Borító 3. oldal (belső)	
színes:	75 000 Ft
fekete-fehér:	40 000 Ft
Belső	
egész oldal:	30 000 Ft
fél oldal:	20 000 Ft
negyed oldal:	10 000 Ft

A hirdetés szervezéséért 20% jutalékot fizetünk.

Néhány a képviselői hozzászólásokból:

Rusznák Miklós (KDNP): A jószándékú emberek már tennék a dolgukat az erdőben és nem tudnak tulajdonjoghoz jutni, mert nincs tulajdonjogi bejegyzés.

Azt hiszem, hogy az erdőfelügyelőségeknek vagy az erdészeti igazgatóságoknak kellene a jóhiszeműséget feltételezve odajutni, hogy ha egy-egy községben az emberek dolgozni akarnak, a lehetőséget megteremtve, és hogy az erdők ne legyenek gazdátlanul, ameddig a tulajdonjog bejegyzése nem sikerül, ott a munka folyjon, csak valamilyen útbiztosítást adna nekik valaki, hogy ők bevehetnek abba az erdőbe.

Azt hiszem, hogy a közös gondolkodás mindenféleképpen oda kell vigeny mindenkét, hogy mire a tulajdoni bejegyzés megtörténik, addigra lehet, hogy erdő sem lesz, mert ez nagyon hosszú folyamat – akár a földhivatalok leterheltségét, akár más is figyelembe véve –, de lehet, hogy az erdő is óriási kárát fogja vallani annak, hogy abban munka nem folyik.

Bogárdi Zoltán (MDF): Mindenképpen szükség lenne a falugazdász hálózathoz hasonlóan erdészek alkalmazására is, nem beszélve arról, hogy az erdészeket pillanatnyilag elég nehéz elhelyezni. Tebát nagyon nehezen találunk a frissen végzett erdészek állást, mert ki alkalmazza őket?! Ebben az ügyben valamit nekünk kellene csinálni. Nagyon kevés pontja volt a kormányprogramnak, amivel nagyon egyetértettem. Ez olyan volt, csak ebbe az irányba nem történt semmi.

Gyimóthy Géza (FKGP): Nagyon jó kiadványok vannak, de vegyük tudomásul, az emberek lusták. Az emberek lusták, és addig nem is hiszi el, hogy őt megbünteti, amíg ki nem megy az erdőfelügyelő, és utána persze fut mindenki, a Pilástól kezdve minden-hova rohángásznak.

Sajnos országosan nincsenek bejegyezve a tulajdonjogok. Tulajdonlapot nem kapnak az illetők, de tudja mindenki a kirárende-zési hivatal alapján, hogy ki lesz, kik kapnak erdőtulajdont.

Az embereket össze kell hívni lehetőség szerint és megmagya-rázni, erdőbirtokosság alakítására vagy erdőhasznosító közösség – nevezük most így – létrehozására inspirálni őket, hogy valóban induljon meg az élet. Az embereket fel kell világosítani, erre le-gyen az apparátus.

Mészáros Béla (SZDSZ): Meg kell mondjam, hogy az emberek ma már politikailag megérinthetetlenek. viszont erdő-ügyben – mit ad Isten, a választókerületem igencsak erdőszült – tényleg össze le-het terelni a falu apraja-nagyját. Hát én egyszerű-kétszer elmentem ilyen darázs-fészekbe. Nekem meggyőződéscem az, hogy a magyar társadalom ma még nem tudja azt – és sokan nem is akarják a jö-vőben sem tudomásul venni –, hogy az országot borító több mint 18 százaléknyi erdőnek egy meghatározott része, az a 700 ezer hektár magántulajdonba került erdő jövőbeni kezelése, a tulajdono-sokkal kapcsolatos problémák alig kezelhetők.

Az új erdőtulajdonosok nem akarják tudomásul venni, hogy er-dőgazdálkodás nincs, csak osztatlan közösen, erdőbirtokossági keretek között. Mert Mária néni, meg a 87 éves Józsi bácsi nem megy be az Erdőtervezési Irodához Szombathelyre és nem megy be az Erdőfelügyelőskégre, hanem szól az unokájának, hogy ko-mám, esik az cső. ilyenkor minket senki nem lát, este 8-kor men-jünk ki, és az erdőrcsúntokról hozunk már be egy kocsi fát.

Azt gondolom, van egy olyan helyzet, amit valamiféle közös együttgondolkodással kezelni kellene.

Lakatos András (MSZP): Azt gondolom, hogy egyrészt nagy baj van a tájékozottsággal. Most egy megyei rendezvényt tartot-tunk az erdőfelügyelőséggel, a megyei erdészekkel együtt. Az első hívó szóra több mint 250 ember jött össze, és a vitából lehetett ér-zékelni, hogy óriási az ismerethiány a jogszabályokban, az anyagi lehetőségekben, sok mindenben; ugyanakkor az igény is óriási.

A vita során az derült ki, hogy az egyik akadályozó tényező a kétségteletül meglévő szemléletkülönbség, az az anyagi teher, amellyel létre lehet hozni egy ilyen erdőbirtokossági társulást, il-letve hogy ezt a terhet ki vállalja. Tudom, nincs kiforrva a vélemé-nyem, amikor azt mondom, hogy talán keresni kellene a módját, hogy hogyan lehetne éppen ezekből az alapokból esetleg valami-lyen módon támogatni ezeket a szervezeteknek a létrehozását. Azt gondolom, ez nagymértékben segítené a szerveződést, mert kötelezővé tenni nem nagyon tudjuk ezt.

A Földművelésügyi Minisztérium körlevele

Tárgy: Tájékoztató a vadgazdálkodás és a vadászat szabályozása lehetséges változatairól a törvényelőkészítés során

A tárgyban megjelölt *tájékoztatót* azzal a kéréssel küldöm meg, hogy észrevételeiről, véleményéről *dr. Lovász Csaba* helyettes államtitkár urat legkésőbb 1995. március 14. napjáig beérkezően szíveskedjen tájékoztatni.

Dr. Mikó Zoltán
főosztályvezető-helyettes

Tájékoztató a vadgazdálkodás és a vadászat szabályozása lehetséges változatairól a törvény-előkészítés során

1. Bevezetés

A vadgazdálkodás, vadászat törvényi szabályozását az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló 1961. évi VII. törvény IX. fejezete tartalmazza. A megváltozott tulajdoni viszonyokhoz igazodóan szükségessé vált a vadgazdálkodás és vadászat önálló szabályozá-sa, figyelemmel annak ökológiai szerepére, a nemzetgazdasági ér-dekekre, a területen gazdálkodók érdekében és a vadászatnak, mint rekreációs tevékenységnek a szerepére.

A vadászati törvény előkészítésének alapvető problémája a va-dászati jog tulajdonának, illetve hasznosításának kérdése és ezzel egyidejűleg a vadászatra jogosultak körének törvényi meghatáro-zása.

2. A vadgazdálkodás, vadászat jelenlegi rendszere

A vadászati jog az ország egész területén az államot illeti és hasznosításáról a földművelésügyi miniszter gondoskodik. A vadászati jog állami szerv, valamint gazdálkodó szervezet kezelésében (üzemi kezelés), illetve vadásztársaságok és vadásztársaságok orszá-gos szövetsége részére haszonbérbe adás útján hasznosítható.

A vadászati jog üzemi kezelésbe adása esetén a földművelésü-gyi miniszter határozatában kijelöli a vadászatra jogosult állami szervet vagy gazdálkodó szervezetet és meghatározza a hasznosít-ás feltételeit.

A vadászati jog üzemi kezelésben történő hasznosítására a gaz-dálkodó szervezetek közül azok a mezőgazdasági vagy erdőgaz-

dálkodási tevékenységet folytató gazdasági társaságok szerezhetnek jogosultságot, amelyek az állami tulajdonú állami gazdaságból, erdő- és vadgazdaságból, valamint tangazdaságból jöttek létre, feltéve, ha ezen gazdasági társaságoknál az államot megillető vadászati jog hasznosítása megfelelően biztosított. A miniszter az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv véleményének kikérésével a vadászati jogot üzemi kezelésbe adja vagy az üzemi kezelést megszüntetheti.

A vadászati jog hasznonbérbe adás útján történő hasznosítása esetén a vadászati jogot a vadásztársaságok törzsgazós szövetségének a miniszter, vadásztársaságoknak a miniszter által kijelölt szerv adja határozatlan időre hasznonbérbe. A vadászati jog hasznonbérbe adása nyilvános pályázat útján történhet, melynek egyéb feltételeit a miniszter meghatározhatja.

Jelenleg a mintegy 800 vadászterületből 718 vadásztársasági hasznosítású, a többi üzemi kezelésben lévő. Évente 48 000 vadász vált vadászjegyet és 23 000 külföldi bérvadásznak adnak vadászati engedélyt a megyei földművelésügyi hivatalok.

3. A vadgazdálkodásról és vadászatról szóló törvénytervezet előkészítésének előzményei

A vadászati törvény előkészítésével a tárca 1980 óta folyamatosan foglalkozik. 1989-ben elkészült a vadászati törvénytervezet A és B változata. A szakmai kérdésekben (vadászható állatfajok köre, vadászidények, vadászati módok stb.) nem voltak nézetkülönbségek, csupán az alapkérdésben – kit illessen meg a vadászati joga – alakult ki két ellentétes álláspont. A törvénytervezet A változata fenntartotta a vadászati jog állami monopóliumát, kiegészítve azzal a változással, hogy az állam hasznonbérbe adó jogosítványait a vadászati hatóságon keresztül gyakorolja. A B változat új alapokra helyezte a vadászati jog hasznosítását. A vadászati jog már nem az államot, hanem, a földtulajdonosát, használóját illetné úgy, hogy a vad változatlanul az állam tulajdonában van.

A földtulajdonos (használó) maga döntene a vadászati jog hasznosításáról, vagyis arról, hogy az őt megillető vadászati jogot maga gyakorolja, vagy annak gyakorlását másnak átengedi. E változaton belül a tulajdonosi jogok gyakorlását az állam szigorú korlátok közé szorítja.

Megfelelő hatáskört kapnak a vadászati igazgatási szervek a vadállomány védelme érdekében (vadgazdálkodási tervek jóváhagyási jogköre, vadászati idények megállapítása, vadászható állatfajok körének meghatározása, a vadászati teljes tilalmazásának lehetősége).

A vadászok érdekvédelmi szervezete csak az állami vadászati jog gyakorlását tartotta egyedül elfogadhatónak, míg a gazdálkodók és földtulajdonosok a földtulajdonhoz kötött vadászati jog gyakorlását támogatták.

A minisztérium az 1993-as politikai döntés szerint elkészítette a földtulajdonhoz kötött vadászati jogon alapuló törvénytervezetét. A kérdéskör rendezését időközben megnehezítette a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 82. § (1) f) pontja, mely úgy rendelkezik, hogy az önkormányzatok közigazgatási területén a vadászati jog értékesítéséből származó bevétel az önkormányzat saját bevétele.

A fenti rendelkezés nem érintette az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló törvény előírásait, a vadászati jog állami hasznosításának évtizedes rendszerét, a vadászatra jogosultak körét, valamint a határozatlan időre megkötött hasznonbérleti szerződéseket. Ennek következtében a hasznonbérleti díjak felosztásában ellentmondásos helyzetet eredményezett.

Tekintettel arra, hogy a helyi önkormányzatokról szóló törvényhez végrehajtási rendelet nem készült, valamint az önkormányzati törvény módosítása során javaslatunkat nem sikerült elfogadtatnunk, ezt a problémakört is a vadászati törvény tárgyalásával egy időben kell majd rendezni.

4. A vadászati jog hasznosítási módjának lehetséges változatai

A vadászati jog hasznosítási módja meghatározó a vadászati szabályozás korszerűsítésében. Ez három változatban lehetséges. Az első változat esetén a vadászati jog továbbra is az államot illet-

né, a második esetben földtulajdonhoz kötődne, míg a harmadik változat szerint birtoknagyságtól függően az előző két változat kombinációja alakulna ki.

4.1. Állami vadászati joggyakorlás

A vadászati jog az ország egész területén továbbra is az államot illetné, azaz állami monopólium maradna. Ez a változat a jelenlegi állapot fenntartását jelentené módosításokkal. Bérbeadható és nem bérbeadható vadászterületek kerülnének kialakításra.

Nem bérbeadható területek kategóriájába tartoznának az FM által kijelölt vadrezervátumok, vadvédelmi területek, valamint a kiemelt fontosságú természetvédelmi területek. Az összes többi vadászterületet (közöttük a jelenlegi üzemi vadászterületeket is) a megyei földművelésügyi hivatal adná hasznonbérbe. A hasznonbérleti díj egy része a vadgazdálkodás fejlesztését szolgálná, másik hányadából pedig részesednének az ingatlan tulajdonosai és az önkormányzatok.

A megoldás előnyei: A vadgazdálkodás szakmai kontrollja könnyebb. Szakszerűtlen vadgazdálkodás esetén a hivatal több szankcionálási lehetőséggel rendelkezik (pl. bérleti szerződés felmondása). A bérleti szerződésben könnyebben érvényesíthető a vadállomány fenntartásához, védelméhez fűződő állami érdekek.

Hátrányai: a földtulajdonos kevésbé érdekelt a vadvédelemben, a vadállomány megőrzésében. A vadkárok rendezése honyolultabb szabályozást igényel. A vad számára kedvező élőhely-gazdálkodás csak rendeletekkel, tilalmakkal, esetleg anyagi támogatással érhető el. A mezőgazdálkodás és erdőgazdálkodás, valamint a vadgazdálkodás közötti kívánatos harmónia nehezebben valósítható meg.

4.2. Földtulajdonhoz kötött vadászati joggyakorlás

A vadászati jog a földtulajdonost (használót) illetné meg. Saját jogán gyakorolhatja a földtulajdonos a vadászati jogot, ha összefüggő földtulajdonra a minimális vadászterület-nagyságot eléri. Ha a földtulajdon kisebb, akkor társulást hozhatnak létre. A 100 ha alatti földterülettel rendelkezők képviselőt a települési önkormányzat láthatná el. A települési önkormányzatok adó formájában részesednének a vadgazdálkodás jövedelméből, továbbá megilletné őket a saját területük után járó hasznonbérleti díj. Az államtól bérleti földet vadászati joga az államot illetné, melynek hasznosításáról a földművelésügyi miniszter gondoskodik.

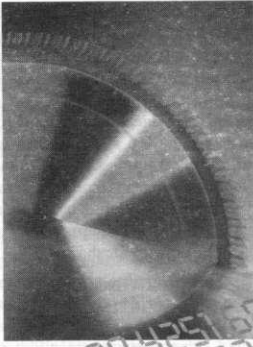
A megoldás előnyei: könnyebben megvalósítható az egységes élőhely-gazdálkodás, a vadállomány hasznosítása nem lenne elválasztva élőhelyétől. A mező-, erdőgazdálkodás és vadgazdálkodás érdekei arányosan érvényesülhetnének. A vadkárok csökkennének, és egyszerűsödne a kártalanítás is.

A megoldás hátránya: az állami beavatkozás lehetősége a vadgazdálkodás folyamatába korlátozottabb. Szakszerűtlen vadgazdálkodás, valamint a vadvédelem megsértése esetén a vadászati igazgatási szervnek kevesebb szankcionálási lehetősége van. A több mint 500 ezer új földtulajdonos vadvédelmi érdekeltiségének megteremtése bizonytalan, az átlagos 3 ha körüli szántóterület, valamint az 1 ha körüli erdőterület esetén.

A valós földtulajdonosok megjelenése, optimális birtoknagyságok kialakulása várhatóan több évet vesz igénybe, így a földtulajdonhoz kötött szabályozás gyakorlati megvalósítása nehezen kivitelezhető.

A törvénytervezet kodifikációja során meghatározásra kerül a földhasználó fogalom, amelyre a törvény hatálya kiterjed.

A földtulajdonhoz kötött vadászati jog hasznosítása és a vadászati jog állami tulajdonának kombinációja is kidolgozható. Ezen elképzelés szerint a minimális vadászterület-nagyság feletti földtulajdonnal rendelkező tulajdonos alanyi jogon illetné meg a vadászati jog. Az ennél kisebb földterülettel rendelkező tulajdonosok nem társulást hoznának létre, hanem helyettük a vadászati hatóság járna el a vadászati jog hasznosítása végett. A hasznonbérleti díj az utóbbi esetben is a földtulajdonost illetné, de a vadgazdálkodás folyamatába ezen túlmenően nem kapcsolódhatna be.

Hannover 1995. május 24–30

Csúcsvásár a faiparban: csak itt találja meg együtt a „faiparos” az egész világ kínálatát

A LIGNA -t látni, lépéselőny! A faipar és erdőgazdaság világvására minden újdonságot illetően a premierek premierje. Az egész világot képviselő 1.300 kiállító bemutatja az aktuális technikát, trendeket és megoldásokat. A VDMA-IPARI-FÓRUM témája: CAD/CAM a legújabb vágási-

pont technikában. 1995-ben partnerország a Kínai Népköztársaság, ezúttal Önnek is itt a szomszédban partnere! És első alkalommal együtt a LIGNA HANNOVER-rel: az interHOLZ Nemzetközi Faipari Vásár. Ne forgácsolja szét (az idejét), nézze meg egyben a „fás” világ élvonalát!

interHOLZ
Nemzetközi Faipari Vásár

LIGNA
HANNOVER

1995. május 24 — 30

A Faipari és Erdőgazdasági Gépek és Felszerelések Világvására

További felvilágosítást ad a Deutsche Messe AG magyarországi képviselője: HUNGEXPO TOURS – 'prentex Utazási iroda és Vásárlókézpont, Albertirsai út 10. Levél cím: 1441 Budapest, Pf. 44, Telefon: (01) 2 63 60 55-57, Telefax: (01) 2 63 60 54

DEUTSCHE MESSE AG, HANNOVER / GERMANY

5. Vadászterületek kialakítása

Vadászterületté minősíthető az a földrészlet, ahol a vad az életfenntartásához szükséges táplálékot megtalálja, a természetes szaporodás feltételei adottak, természetes mozgásigénye, búvóhelye, nyugalma biztosított. A vadászterület terjedelmébe az azt átszelő utakat, egyéb vonalás létesítményeket, felszíni vizeket is be kell számítani.

A vadászterületek a vadászati jog gyakorlása szempontjából önálló vagy társult vadászterületek lehetnek.

5.1. Vadászterületek nagysága

A vadászterületek minimális terjedelme nagyvadas jellegű területek esetében 4000 ha. Jellemzően apróvadás területek esetében kisebb terjedelmű vadászterületek kialakításának lehetőségét is meg kell vizsgálni. Az elsőfokú vadászati hatóság a helyi természeti adottságok figyelembevételével a minimális vadászterületet 20%-os eltéréssel is kialakíthatja.

A vadászterületek határainak kijelölésénél a tulajdonviszonyokat is figyelembe kell venni.

5.2. Vadászterületek rendeltetése

A vadászterületek mindhárom vadászati joghasznosítás esetében rendeltetésük szerint vadgazdálkodási vagy különleges rendeltetésűek lehetnek. Különleges rendeltetésű vadászterületnek minősíthető a génrezervátum, az oktatási-kutatási célú vadászterület, a védett természeti terület, valamint a kiemelt honvédelmi célt szolgáló terület. A különleges rendeltetésű vadászterületekre a vadászati és a vadvédelmi előírásokat a miniszter állapítja meg. Génrezervátumokat apróvadás és nagyvadas területeken egyaránt szükséges kijelölni. Minden egyéb vadászterület vadgazdálkodási rendeltetést kap.

Külön definiálás kerül a vadaskert és a vadspark. Ilyen jellegű zárt vadászterületeket csak a vadászatra jogosult létesíthet. Vadászati célú kerítés létesítése engedélyköteles. Nem engedélyezhető a kerítés építése, ha az a vad természetes vonulási irányát akadályozza.

6. Vadászati jog haszonbérlete

A haszonbérbe adásra kijelölt vadászterületek vadászati jogának haszonbérelője lehet: az állandó magyarországi lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárságú természetes személy, a mező- és erdőgazdálkodási tevékenységet folytató belföldi székhelyű gazdasági társaság, az erdőbirtokossági társulat, valamint vadászatra, vadgazdálkodásra alakult egyesület.

Különleges rendeltetésű vadászterület hasznosítási feltételeit a földművelésügyi miniszter határozza meg.

Vadgazdálkodási rendeltetésű vadászterület haszonbérleti díja földtulajdonhoz kötött vadászati jog esetén licitálással alakul ki, állami vadászati jog hasznosításakor a miniszter állapítja meg az élőhelyi adottságok figyelembevételével. Az utóbbi esetben a lehetséges bérleti díjak alsó és felső határa kerül megállapításra.

Mindkét változatban a korábbi bérletnek előhaszonbérleti jogot kell biztosítani. Azonos ajánlattétel esetén a vadgazdálkodásra vonatkozó kedvezőbb szakmai ajánlatot kell előnyben részesíteni.

Egy haszonbérletre jogosult szervezet csak egy vadászterületet bérelhet.

Haszonbérbe adó földtulajdonhoz kötött vadászati jog esetén a földtulajdonos vagy azok társulása, állami vadászati jog hasznosítása esetén a megyei földművelésügyi hivatal lehet.

Különleges rendeltetésű területek haszonbérlete esetén a haszonbérleti díjat a földművelésügyi miniszter állapítja meg.

Földtulajdonhoz kötött vadászati jog esetén a haszonbérleti díj a földtulajdonost vagy azok társulását illeti. Állami vadászati jog hasznosításakor a haszonbérleti díj a földtulajdonost, illetve földhasználat illetné meg. A vadászati jog haszonbérletére kötött szerződést írásba kell foglalni. A haszonbérlet határozott időtartamra, 10 évre szól, mely az első évben március 1. napján kezdődik és az utolsó év február 28-án fejeződik be. A haszonbérbe adott vadász-

területen vadvédelmi szempontok miatt biztosítani kell, hogy egy vadászra legalább 100 hektár vadászterület-hányad jusson (vadászati nyomás korlátozása). A haszonbérleti szerződés érvényességéhez a vadászterület fekvése szerinti vadászati hatóság jóváhagyása szükséges.

A haszonbérbe adó a haszonbérleti szerződést azonnali hatállyal felmondhatja, ha a haszonbérelő a haszonbérleti szerződésben foglalt kötelezettségeit felszólítás ellenére sem teljesíti és ezáltal a vadgazdálkodás vagy a mező-, illetőleg erdőgazdálkodás, valamint a természetvédelem érdekeit súlyosan veszélyeztetni, a haszonbérte a fizetési határidő lejártá utáni felszólítás ellenére sem fizeti meg, vagy a haszonbérbe vett vadászati jogot másra átruhazza.

7. A vadászat személyi és tárgyi feltételrendszere

7.1. Személyi feltételek

Vadászni vadászjegy vagy vadászati engedély birtokában lehet. A vadászati hatóság kérelemre vadászjegyet és vadászati engedélyt ad ki, mely a Magyar Köztársaság területén az engedélyben meghatározott időtartamra érvényes.

Vadászjegyet kérelemre az a magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező nagykorú magyar állampolgár vagy állandó tartózkodásra jogosító személyi igazolvánnyal rendelkező nagykorú külföldi állampolgár kaphat, aki erdélyben állami vadászvizsgát tett, nem áll vadászjegyet visszavonó határozat hatálya alatt, továbbá érvényes baleseti felelősségi és szavatossági biztosítása van.

Vadászati engedélyt kérelemre az a nagykorú nem magyar vagy magyarországi lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgár kaphat, aki a vadászatra jogosulttal érvényes szerződést kötött, vadászlőfegyver behozatalának, valamint állandó lakhelyének joga szerint megkövetelt vadászlőfegyver-tartási engedéllyel, továbbá érvényes baleseti felelősségi és szavatossági biztosítással rendelkezik.

A vadászjegyet, valamint a vadászati engedélyt a területileg illetékes vadászati hatóság adja ki.

7.2. Vadászati eszközök

Vadat csak vadászati célra engedélyezett golyós vagy sörétes vadászlőfegyverrel, íjjal vagy ragadozó madárral szabad elejteni.

8. A vadgazdálkodás tervezése

A vadgazdálkodás a természetvédelem, a mező- és erdőgazdálkodás érdekeivel összhangban, tervezésen kell folytatni. Ennek megvalósításához regionális vadgazdálkodási terveket, valamint a vadgazdálkodási egységekre 10 éves és éves terveket kell készíteni.

A regionális tervek feladata, hogy meghatározzák egy-egy térség vadgazdálkodásának tendenciáit, az egyes körzetekben élő vadászható állatfajok populációjának és élőhelyének kezelésével kapcsolatos feladatokat és kötelezettségeket, biztosítsák a természetes genetikai változatosság megőrzését.

A tervezés szabályait a földművelésügyi miniszter rendeletben állapítja meg. A regionális vadgazdálkodási terveket a miniszter, a vadgazdálkodási egységek terveit a megyei vadászati hatóságok hagyják jóvá. Fokozottan védett természeti területek, valamint erdőterület esetén a természetvédelmi hatóság és az erdőfelügyelet véleményét ki kell kérni a terv jóváhagyás előtt.

A vadgazdálkodás országos szintű szabályozása végett Országos Vadászati Adattár kell működtetni. Az adattár tartalmazza a vadgazdálkodási tervek adatait, a vadállomány mennyiségében bekövetkezett változásokat.

Az Országos Vadászati Adattár működtetésére, valamint a vadgazdálkodási tervek elkészítésére szükséges a Vadgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Szolgálat létrehozása.

9. Vadászati igazgatás

A törvényben fel kell sorolni a vadászati igazgatási feladatokat és az azokat ellátó intézményeket. A kétszintű igazgatás fenntartását tervezük.

A miniszter irányítási-szabályozási feladatkörében kialakítja a vad élőhelyének megfelelő vadászat, vadgazdálkodás rendjét, meghatározza a megyei vadászati igazgatás feladatait, létrehozza és működteti az Országos Vadászati Adattartár. Érvényesíti a vadászati jog hasznosításával összefüggésben a vadon élő, nem védett élővilág, valamint a táj védelmével kapcsolatos ágazati kötelezettségeket.

A megyei vadászati igazgatási feladatok kis módosítással a jelenlegi rendszerben maradnának fent.

A hatáskör kiegészülne a körzettervek végrehajtásának ellenőrzési jogkörével. Indokolt megvizsgálni az önálló Vadászati Felügyelőség felállításának lehetőségét. Az utóbbi esetben valamennyi vadászterület kötelezően alkalmazott hivatásos vadásza a Vadászati Felügyelőség alkalmazottja lenne. A vadászati felügyelőség hatósági feladatainak ellátásához a költségfelelősséget a jelenlegi költségvetési támogatás biztosítaná, a hivatásos vadászok alkalmazásához szükséges költségfelelősséget pedig a vadászterületek hasznonbérbe adásakor a bérleti díj mellett fizetendő vadgazdálkodási hozzájárulás. Ez a konstrukció a vadgazdálkodók költségeit nem növelné, csupán a hivatásos vadászok munkabére és járulékaiknak központosítását jelentené azzal, hogy a munkáltatói jogok a vadászterülettől a vadászati felügyelőséghez kerülnek át.

Célszerű lenne az elsőfokú vadászati hatóság területi illetékességének a vadgazdálkodási régiókhoz történő igazítása. Földtulajdonhoz kötött vadászati joggyakorlás esetén a vadászati hatóság létszámban meg kell erősíteni a növekvő ellenőrzési kötelezettség miatt.

A törvény rendelkezne a trófeabírálat rendszeréről, mely a vadászati igazgatás részéeként jelenne meg. A trófeabírálat első fokozatú hatósága a megyei trófeabíráló bizottság, fellebbezés esetén jogorvoslat a minisztérium felügyelete alá tartozó országos trófeabíráló szervezettel kérhető.

10. A vadkártérítés rendje

A vadászatra jogosult köteles megtéríteni a szarvas, a dóm, az őz, a vaddisznó és a muflon által a mezőgazdasági terményekben, valamint az erdei növényzetben okozott károkat.

Vadászatra jogosult nem tartozik kártérítési felelősséggel azért a kárért, illetőleg a kárnak azon részéért, amely a megölt felrható magatartásának következménye.

Mezőgazdasági, erdei, valamint vadászati károk megállapítására irányuló eljárást a miniszter által kiadott külön jogszabályban foglaltak szerint kell lefolytatni.

A vadászatra jogosult a vad életmódjáról járó károk megelőzése és elhárítása céljából berendezéseket (kerítés stb.) létesítésére vagy

növényvédelmi eljárások alkalmazására a földrésztlet tulajdonosával (használójával) kötött megállapodás alapján és mértékben jogosult.

A földrésztlet tulajdonosa – amennyiben nincs vadászati jogosultsága – köteles a vad által okozott kár elhárításában közreműködni, a vadászatra jogosult kárelhárítási tevékenységét elősegíteni, a károkozás vagy a károsítás közvetlen veszélye esetén a vadászatra jogosultat értesíteni. A földrésztlet tulajdonosa részére a rendes gazdálkodás körét meghaladó mértékű közreműködésért ellenszolgáltatás jár, melynek módjára és mértékére a vadászatra jogosulttal kötött külön megállapodása az irányadó.

A vadászatra jogosult a vadgazdálkodást, a vad védelmét úgy köteles megvalósítani, hogy az a földrésztlet tulajdonosának gazdálkodási tevékenységével összhangban legyen. A földrésztlet tulajdonosát – amennyiben a vadgazdálkodó a föld művelésében akadályozza – az akadályoztatás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.

Jelentős vadkárok esetén, ha a vadászati hatóság felhívására a vadászatra jogosult nem tesz eleget vadkár-elhárítási kötelezettségének, a vadászati hatóság állományabszabályozási indokkal hatóságí vadászatot rendelhet el. Vad és gépjármű összeütközése esetén a vadászatra jogosult nem tartozik felelősséggel a gépjárműben keletkezett kárért, a gépjármű vezetője (üzemben tartója) pedig nem tartozik felelősséggel a vadban keletkezett kárért.

11. Érdekképviselet

Amennyiben a vadgazdálkodás érdekképviseletére köztisztület jönne létre, ez a tisztület lenne hivatott arra, hogy a vadgazdálkodás érdekeit kormányzati szerveknél képviselje, közreműködjön a vadgazdálkodás tervezésében, a vadászat etikai normáinak meghatározásában és betartatásában.

A vadászatot érintő jogszabályok kiadása előtt az érdekképviselet véleményt ki kell kérni.

Az érdekképviselet köztisztületi formában történő ellátása esetén a törvény kötelező tagságot írhatna elő a vadászok számára.

12. Átmeneti rendelkezések

A törvény hatálybalépítésének időpontját úgy kell megállapítani, hogy az új vadászterületek határainak kialakítására elegendő idő álljon rendelkezésre.

Rendelkezni kell a vadászterületen korábban létesített hasznos vadászati berendezések tulajdonának átruházási körülményeiről.

Rendelkezni kell a törvény elfogadásakor érvényben lévő hasznonbérleti szerződések megszűnésének időpontjáról.

Budapest, 1995. február 15.

TEOSZ elnökségi ülés Ráckeven

A Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetségének elnöksége Ráckeven tartotta soros ülését.

Dr. Csötönyi József, a TEOSZ titkára a MOSZ legutóbbi kongresszusról adott tájékoztatást, egyben jelezte, hogy a MOSZ-választmány, illetve a TEOSZ mint tagszervezet között az erdészeti szakkérdésekben feladatokról egyeztetésre kerül sor a közeljövőben.

Bejelentette azt is, hogy a szövetség az 5000 Ft alapdíj feletti további tagdíjfizetést nem tart szükségesnek. Tájékoztatót adott az egyes megyék-

ben folyó szervezőmunkáról, amely a TEOSZ bázisának kiszélesedését jelenti.

Telgy Pál elnök beszámolt a más erdészeti szervezetekkel (magánerdőgazdák, FAÉT, FAGOSZ, METE, EOSZ) folyó egyeztető munkáról. Úgy ítélte meg, hogy a privatizált erdőben jelentkező kettős problémakör, azaz az engedély nélküli fakitermelés és a szükséges kitermelések el nem végzése miatti túltartás 4–5 év alatt egyensúlyba kerül, remélve, hogy addig nem történik nagyobb károkozás.

Dr. Czerny Károly alelnök ismertette az OEE elnöksége, illetve választmánya által elfogadott erdészeti politikai irányelveket. A TEOSZ elnöksége egyetértett azzal, hogy az erdőcszakkana egységét és szolidaritását erősíteni kell az álláspontok egyeztetésével és összehangolásával, a közös és hatékony kifelé történő fellépés és érdekérvényesítés érdekében.

A közeljövőben tervezik elkészíteni és kiadni az FM által is támogatott tájékoztató kiadványt a TEOSZ munkájáról.

Dr. Lovász Csaba Úr részére
Földművelésügyi Minisztérium

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Köszönettel vettük az FM Jogi Főosztályának a vadgazdálkodás és vadászat szabályozása lehetséges változatairól szóló tájékoztató megküldését.

Az Országos Erdészeti Egyesület nevében az alábbi véleményt ajánljuk további szíves felhasználás végett:

Általánosságban

Nagy érdeklődéssel vártuk a minisztérium e témában készített tájékoztatóját annak reményében, hogy az elmúlt évek többszöri kísérlete után végre korrekt, alapos, kizárólag *szakmai* rendező elvek alapján végre megszülethetnek azok az alapelvek, amelyek hosszú távra rendezik ennek a kérdésnek a megoldását.

Sajnálatos módon nem így történt.

Nehezen érthető számrunkra, hogy miért kellett visszalépni a vadászati jog hasznosítása szempontjából a vadászok többsége által is már elfogadott (1994. év) földtulajdonhoz kötött jog bevezetésétől.

Mivel úgy tűnik, hogy a jogalkotás külön törvényben kívánja szabályozni a vadgazdálkodást és vadászatot – amellyel nem értünk egyet –, célszerű, hogy a nagyvadgazdálkodás szabályozása a leendő erdőtvény szerkesztés része legyen. Sajnálatos tény, hogy a természetvédelem, az erdőgazdálkodás, valamint a vadgazdálkodás nem egy törvénytervezetben készül, mert félt, hogy a külön szabályozás tovább növeli a már meglévő feszültségeket és nem komplex módon fogja kezelni az élőhely-gazdálkodást.

(Az 1935. évi erdőtvény az erdőről és természetvédelemről, míg az 1961-es VII. törvény az erdőről és vadgazdálkodásról rendelkezik – innen már csak egy lépés lenne az együttes szabályozás kérdése.)

Ha mégis az adott kérdésben önálló törvények születnek, úgy ezek épüljenek egymásra, illetve megfogalmazódik az egyidejűség igénye.

Nehezen érthető, hogy a tájékoztató több fontos alapvető kérdésben eltér a koalíciós pártok által meghirdetett választási programtól.

Érthetetlen módon tovább kívánja növelni a vadászat terén a területen vadászok előjogait. Túlzott hatáskört és összeférhetetlen jogkörét kíván biztosítani a tájékoztató a földművelési hivataloknak (bérbeadó és hatósági jogkör egy szervezeten belül!).

Részletes javaslatok

2. A „vadásztársaságok országos szövetségének” rész törlendő – mert diszkriminatív helyzetet teremt.

3. Sajnálatos tény, hogy konkrét, **egyértelmű** kapcsolatok nélkül született meg az 1990. évi LXV. törvény (1) f) pontja, amelyet azóta sem sikerült egyértelműsíteni, mivel nem született meg a végrehajtási utasítás, tehát módosítandó.

4.1. Az állami vadászati joggyakorlat egy döntően megváltozott tulajdonlás mellett károkozatra van ítélve. Ha nem sikerül a tulajdonost érdekeltté tenni e kérdéskörben is, akkor ennek hatását rövid időn belül érzékelné lehet (vadkárok – hosszú bírósági eljárások stb.).

A piaci viszonyok között indokolatlan az FM földművelési hivatalok bérbeadói jogosítványa.

Sem az erdő (ahol a nagyvad él és károsít), sem a mezőgazdaság (ahol károsít és átvált) termelési gondjait nem érzékeli a HÍVATAL.

4.2. Olyan szabályozás kell, hogy a föld tulajdonosa a valóságban gyakorolhassa jogait és a jog tulajdonlását, amely a tervezetből kikövetkeztethető, ne névlegessé tegyék. Meg kell teremteni azt a helyzetet, amikor is törvényileg lehetőség van az *élőhely-gazdálkodásra*, nem elkülönítve annak részeit (erdő, vadgazdálkodás).

5. A vadgazdálkodási és a vadászati területek megfogalmazása nem egyértelmű – a tervezet keveri a két fogalmat. A tervezetben szereplő kritériumok és nagyságrendek a vadgazdálkodási körzetre vonatkoznak. A vadászterület nagyságára az európai gyakorlat szerint jelentős eltérések vannak az értéktárolókban lefelé. (Magyarországon a II. világháború előtt ez 200 katasztrális hold volt, és jól működött.)

Megkülönböztetni javasoljuk a nagy-, illetve apróvad területet. (Az őz mindkét típusú területen él, de nem ez a meghatározó.)

A 4000 ha kötöttség vésetként való kezelése enyhén szólva komolytalan – ez csak a meglévő helyzethez fakadó beidegződést indukálja!

Javaslatuk a nagyvadgazdálkodás esetén 1–2 ezer ha, míg az apróvad esetén 500 ha érték alsó küszöbként.

5.2. Fel kellene már végre adni a honvédelmi célokat szolgáló vadászati területek fogalmát!

A vadaskert a termőföld hasznosításának különleges módja – ezt a tulajdonosra kell bízni.

A bekezdés utolsó mondata törlendő! – Ezt figyelembe lehet venni, de az esetleges többletköltséget ki finanszírozza?

6. A haszonbérleti díjak megállapítása a tulajdonos „kompetenciája”.

Törlendő: „Egy haszonbérletre jogosult... –

...egy vadászra legalább 100 ha.

A hatósági jogkör és a tulajdonosi jog elválasztandó, ezért bármely államigazgatási szerv, illetve együttes jogot ne gyakorolhasson.

A haszonbérleti szerződések a Ptk. rendelkezései kötelezőek!

7.1. Kiegészítendő: „aki eredményes állami vadászvizsgát tett, illetve akinek ilyen szakképesítése van.

8. Indokolatlan a Vadgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Szolgálat létrehozása. Nagyvadgazdálkodás esetén a vadgazdálkodási tervek az erdészeti üzemterv részeként készüljenek. (Meg van rá a szervezet – Erdőrendezési Szolgálat.)

Regionális vadászati tervek készítésére a tulajdonost ne kötelezzük.

Az éves vadgazdálkodási terv készítése emellett természetesen kötelező.

9. Az önálló Vadászati Felügyelőség felállítását a jelenlegi gazdasági helyzetben, valamint a tervezett állambiztosítási reform szellemével elientétes és szükségtelen. Működnek erdőfelügyelőségek (nagyvadgazdálkodás esetében) és egyéb hatóságok (természetvédelem), amelyek ez irányú jogkörét bővíteni célszerűbb és kevésbé költséges.

A hivatásos vadászok munkáltatói jogainak a vadászati felügyelőségekhez kerülése indokolatlan és rossz konstrukció.

10. Minden vadászható vadfajra ki kell fejleszteni a vadkárértékesítési kötelezettséget.

A 2. bekezdésben foglaltakat törölni javasoljuk, mivel a károsult felróható magatartása egyértelműen nem meghatározható.

A 3. bekezdésben foglaltak helyett a Ptk.-ban foglaltakat tartjuk szerencsésnek.

A 4. bekezdésében „jelentős vadkár” megfogalmazása relatív és értelmezhetetlen (földtulajdonos vagy a vadász szerint?).

11. Az érdekképviselet véleményalkotási lehetőségét nem kell törvényileg szabályozni. (Melyik érdekképviseletről lenne szó?)

Atérezve az ügy iránti felelősségünket abban a szellemben tettük meg javaslatainkat, mely szerint figyelembe vettük a tulajdonosváltás tényét és az ökoszisztémában való komplex gazdálkodási kényszer szükségességét – amely összességében a nemzeti vagyon szerves része, vagyis a *nemzeti kincs* fogalmába tartozik.

Bízunk benne, hogy észrevételeinkkel elősegítettük a felvázolt kérdések tisztázását.

Tisztelettel:

Schmotzer András,

az Országos Erdészeti Egyesület elnöke

Dr. Lovászy Csaba Úr részére Földművelésügyi Minisztérium

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Hivatkozva az FM Jogi Főosztályának a vadgazdálkodás és a vadászat szabályozása lehetséges változatairól szóló tájékoztató tárgyában szövetségünkhez írt 9166/1995. számú levelére, e tájékoztatóval kapcsolatban az alábbi véleményt adjuk.

Bevezető. A megváltozott tulajdonviszonyok nemcsak a vadászat önálló szabályozását, hanem az erdő, a természetvédelem és a vadászat együttes szabályozását igényelné, mert a vadgazdálkodás az alapgazdálkodás – mező, erdő – folyamatától nem választható el, annak része, tehát nem célszerű a vadgazdálkodást kiragadva külön szabályozni. Fentiekből következők, hogy a külön kiemelt szabályozás feltétlenül ellenérdekeltséget gerjeszt, amit lehetőleg el kell kerülni.

2. pont. A vadgazdálkodás jelenlegi rendszere nem tartható fenn, mert az új tulajdonosi érdekviszonyok szét fogják feszíteni. Tehát a módosítással egyetértünk.

3. pont. Az előzmények felsorolása mellett egyértelműen rögzíteni kell, hogy az 1990. évi LXV. törv. 82. § (1) f. bekezdését (önkormányzati bevétel) módosítani kell.

4. pont. Csak a 4.2.-es variációt tartjuk elfogadhatónak. A felsorolt előnyei egyértelműek, a felsorolt hátrányok nem, mert a tvr. és vhr. szakszerű szövegezésével azok elháríthatók.

5. pont. Hiányos a vadgazdálkodási terület pontos meghatározása, mert a vadászterület és vadgazdálkodási területet keveri. Fentiekől függetlenül alapvető álláspontunk, hogy a nagyvadas és apróvadas jellegű területeket egyértelműen meg kell különböztetni. (Ebben a kérdésben az őz szerepe nem meghatározó, mivel mezőn, erdőn egyaránt él.)

Nagyvadas jellegűnek minősített vadászterületnél a minimum 4000 ha irányadó lehet az élőhely függvényében, de abszolút küszöbként a 2000 ha-t javasoljuk meghatározni. Apróvadas területnél a vadászterület minimumának 500 ha-t javasolunk.

6. pont. A vadászterület haszonbérleti díjának megállapítása a tulajdonos jogát képeze.

Az „egy haszonbérletre jogosult szervezet csak egy vadászterületet bérlehet” bekezdés förlendő.

A tulajdonosi jog és a tulajdonosi jog elválasztandó és ezért a megyei FM hivatal, illetve bármely más államigazgatási szerv (például: minisztérium, erdőfelügyelőség stb.) bérbeadó nem lehet.

Különleges rendeltetésű vadászterületek kijelölése általában nem szükséges. Különlegesen indokolt esetben államigazgatási hatáskörben a költségek vállalásával lehessen kijelölni. Az „egy vadászra 100 ha vadászterület jusson” szövegrész förlendő.

A haszonbérleti szerződés jóváhagyására a Ptk. az irányadó és a vadászati hatóság csak abban az esetben érvénytelenítheti, ha az valamilyen törvénnyel ellentétes.

7. pont. A 7.1. második bekezdésében az alábbi mellékmondattal: „aki eredményes állami vadászvizsgát tett” kiegészítendő „illetve, akinek szakképesítése van” szöveggel.

8. pont. Az elmúlt időszak azt bizonyította, hogy a 10 éves vadászati üzemtervek használhatósága a gazdálkodásban és ellenőrzésben egyaránt minimális volt. Ezért a 10 éves és a regionális vadászati tervek készítésére a tulajdonosokat nem kötelezzük. (Amennyiben a hatóság indokoltan tartja és a költségeket viseli, akkor elrendelheti.)

Természetesen az éves vadgazdálkodási terv elkészítése minden vadgazdálkodó részére kötelező legyen a vadászati hatósághoz történő bejelentés mellett.

Fentiek alapján az Országos Vadászati Adattár és a Vadgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Szolgálat létrehozása szükségtelen és nem is illeszhető be a jelenlegi államháztartási reform elképzeléseibe.

9. pont. A vadászati igazgatás c. fejezet teljes mértékben ellentétes az előbb is említett államháztartási reform és a piacgazdálkodás szellemével.

Ezen túlmenően szakmailag is indokolatlan, mert a nagyvadas jellegű területek ellenőrzése az Erdőfelügyelet, az apróvadas jellegű területek ellenőrzése pedig a megyei FM Hivatal szervezetében megoldható külön költség nélkül.

A trófeabírálat jelenlegi rendszerét felülvizsgálandónak tartjuk (például finanszírozása nincs összhangban a piacgazdálkodás elvével.)

10. pont. A vadkárértéítési kötelezettséget ki kell terjeszteni minden vadászható vadfajra.

A károsult felróható magatartása egyértelműen meghatározhatatlan, ezért a 2. bekezdést törölni javasoljuk.

A 3. bekezdés (a miniszter által kiadott külön jogszabályban foglaltak) helyett irányadónak a Ptk.-ra való hivatkozást tartjuk.

11. pont. Nem tudunk egyetérteni az érdekképviseleti tagság kötelező előírásával.

Észrevételeink figyelembevételét reméljük.

Egyidejűleg szívesen vennénk, ha a készülő erdőtvény hasonló jellegű koncepcióját is véleményezésre mielőbb megkaphatnánk.

Tisztelettel:

Czebei Sándor,
a FAGOSZ elnöke

Dr. Lovászy Csaba Úr részére
Földművelésügyi Minisztérium

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Hivatkozással a dr. Mikó Zoltán főosztályvezető-helyettes úr által 9166/1995. számú részünkre megküldött „A vadgazdálkodás és a vadászat szabályozása lehetséges változatairól a törvény-előkészítés során” c. tájékoztatóra, az alábbiakban ismertetem szövetségünk ezzel kapcsolatos észrevételeit.

Az élővad a természet részeként nemzeti össztulajdon képez. Nem indokolt tulajdonosnak az állományt vagy mást megnevezni, hanem nemzeti értéknek kell kezelni és a vele kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket törvényben kell szabályozni.

Arra tekintettel, hogy a vad élőhelye mindig az a földterület, amelyen éppen tartózkodik, a vele kapcsolatos tevékenység, a kötelezettségek végrehajtása és a jogok gyakorlásának szabályos módja is csak a földtulajdonoson keresztül ellenőrizhető. Ennek érdekében a törvénynek ki kell mondania, hogy a vadval kapcsolatos jogok és kötelezettségek a föld tulajdonosát illetik.

A vadgazdálkodásról és vadásatról szóló törvénynek a kapcsolatos alapfogalmakat és szabályokat (pl. élőhely, vadgazdálkodás, a vad hirtokbavétele, az ebből származó jövedelem, a vad által okozott kár és annak megtérítése stb.) kell meghatározni.

A vadászati jog gyakorlásának területi feltételeit a mindenkori földtörvénnyel konformis módon kell kialakítani úgy, hogy annak legkisebb területe ne legyen nagyobb a földtulajdon legnagyobb területénél, mert különben lehetetlenné válik a földtulajdonos önálló vadászati tevékenysége, amit véleményünk szerint a törvénynek nem szabad kizárnia.

Természetesen a vadgazdálkodásról és vadásatról szóló törvénynek komformnak kell lennie különösen az erdőkről és a természetvédelemről szóló törvényekkel is. Ezek a területek olyan szoros kapcsolatban állnak egymással, hogy indokolt lehetne egy átfogó törvényben való szabályozásuk is. Erre valószínűleg a közeljövőben nem kerülhet sor, de azt mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy ezek a törvények egy „csomagban” kerüljenek az Országgyűlés elé.

Reméljük, hogy véleményünkkel elő tudjuk segíteni a jogalkotásban résztvevők munkáját és kérjük, hogy észrevételeinket lehetőségeik szerint vegyék figyelembe.

Tisztelettel:

Telegdy Pál, elnök
Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége

**Dr. Lovászy Csaba Úr részére
Földművelésügyi Minisztérium**

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Véleményünk kifejtésénél figyelembe vettük, hogy ez a „Tájékoztató” egy kiforratlan – a törvény, illetőleg az azt megelőző tervezet alapjainak kidolgozását szolgáló – munka. Nem tartjuk helyénvalónak, hogy az előretétkintő törvény-előkészítő munkába a „történelmet” is belevonják. Ha az eddigi – és érvényben lévő – törvény hűen és reálisan szolgálhatja a jövőben is, akkor nem lenne szükség egy újabb kidolgozására. Ha viszont a jelenlegi már elavult a jövőre nézve, akkor főlegleg nosztalgizálni és időt fecsegtetni annak propagálására. Feltételezhetően azok a szervek és személyek, akiket bevontak a törvény-előkészítő munkába, tisztában vannak a jelenlegi, élő törvényvel.

Ennyit röviden a 2. és 3. pontról.

Ami valószínűsíthető, és a jövő irányvonalát meg kell hogy adja, az a 4. pontban realizálódik.

A 4.1. ponttal nem foglalkozunk, mert cleve nem járható út.

A 4.2. pontban leírtak globális megfogalmazása az egyedül és elfogadható alternatíva, tehát ezt az irányvonalat érdemes kimunkálni.

Javaslatok e ponthoz:

– „A vadászati jog a földtulajdonost (használót) illetné meg.”

állam: földtulajdonos

magántulajdonos: földtulajdonos

önkormányzat: földtulajdonos

Tehát indokolt, hogy ennek a mondatnak a jövőendő törvény érvényt szerezzen.

– „A települési önkormányzatok adó formájában részesednének a vadgazdálkodás jövedelméből...”

Milyen alapon? Részesedik-e a fa növedékéből, avagy a virág természetéből? A meglehetősen nagy állami elvonást nem lehet tovább növelni, vagyis a vadgazdálkodás kettős adóztatását bevezetni.

„...továbbá megilletné őket a saját területük után járó haszonbérleti díj.”

Az önkormányzati tulajdonú terület után természetesen illesse meg őket ugyanúgy, mint mindenki mást, aki nem maga gyakorolja a vadászati jogot.

– „Megoldás hátrányai: az állami beavatkozás lehetősége a vadgazdálkodás folyamatába korlátozottabb.”

Egyáltalán, miért kell az államnak beavatkozni, mit keres az állam a magántulajdonon? Az állam a saját tulajdonán végbemenő folyamatokat irányítsa, és ott avatkozzon be.

– „Szakszerűtlen vadgazdálkodás, valamint a vadvédelem megsértése esetén a vadászati igazgatási szerv kevesebb szankcionálási lehetőséggel rendelkezhet.”

A vadászati szervnek elsősorban segítséget kell nyújtani, irányt mutatni, és nem szankcionálni.

– „A több mint 500 ezer új földtulajdonos vadvédelmi érdekeltiségek megteremtése bizonytalan, az átlagos 3 ha körüli szántóterület, valamint az 1 ha körüli erdőterület esetén.”

Rosszindulatú, tudatosan torzított statisztika. Feltételezhetően ez a törvény nem egy évre készül, remélhetőleg 3–4 éven belül ki fog alakulni a tényleges birtokok struktúrája.

5. ponthoz: A vadászterület minősítése jó. A vadászterületek terjedelmébe viszont nem lehet beszámítani a szilárd burkolatú utakat, lakott területeket, üdülőterületeket.

5.1. ponthoz: A második legkardinálisabb kidolgozandó terület, amely meghatározó jelentőségű mind a vadászati szakmai oldalnak, mind a tulajdonosnak. Minek alapján döntötték el a 4000 ha-os vadászterületek nagyságát? Reméljük, hogy nem a „bátyám-uram”, netán „elvtársi” elv alapján. Ez a terület a gímszarvasnak, a vaddisznónak kicsi, a dámszarvas, az őz, a nyúl, a fácán számára nagy. Mindcsek mellett összeférhetetlen a földtulajdonhoz kötött – mint az egyetlen lehetséges verziót létrehozandó – vadászati joggal. Ha viszont vadgazdálkodási körzetet írtak – vagy értettek volna, akkor helyes, mivel ez a terület kb. egy vadór territórium. Ezen belül egy önálló vadászterület nagysága 100 ha is lehet.

Zárt területű, kertéssel rendelkező vadaskert, vadspark önálló jogosultságot jelentsen.

Javasoljuk, hogy a vadászterület minimális nagysága – függetlenül az ott élő vad kategóriájától – 100 ha legyen, legfőkébb amekkorra tulajdon a hatályos földtörvény enged, tehát 300 ha, mivel a földtulajdonhoz kötődő vadászati jog gyakorlásának ez az egyetlen lehetséges alternatívája.

6. ponthoz: Az első mondatot kiegészíteni szükséges: „...a mező- és erdőgazdálkodási tevékenységet folytató belföldi székhelyű gazdasági társaság, amely többségi belföldi tulajdomal rendelkezik, az erdőbirtokossági társulat...”

Nem elfogadható, hogy a korábbi bérlőnek automatikusan előhaszonbérleti jogot kell biztosítani. Licitáljon, és azonos ajánlattelet esetén kaphassa meg a jogot, amennyiben szakmailag is kedvezőbb az ajánlata.

8. ponthoz: Az agrár kamarákat nem kellene kihagyni, illetve vele párhuzamosan kár lenne a Vadgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Szolgálatot létrehozni.

9. ponthoz: Az agrár kamarákat itt sem kellene mellőzni, mivel az államtól irányítási feladatokat is át fognak venni, így itt területi és nem központi feldúsított szabályozás lehetséges. Az egész koncepció átdolgozása szükséges.

10. ponthoz: Ne legyen külön meghatározva a vadfaj, csak vadról beszéljünk. Itt például az apróvad teljesen kimaradt. Minden okozott kárt meg kell téríteni! Ha a gépjárművezető kárt felrohható ok miatt ütözködik a vaddal, a vad eszméletét tértírté meg a vadászatra jogosultnak. Ha a vadászatra jogosult hibájából rohható fel a gépjármű és a vad ütözköztetése, és nem tudja bizonyítani a gépkocsivezető vétkességét, kártérítésre kötelezhető legyen.

11. ponthoz: A kamara jogosítványra érvényesíthető lenne.

Összegzett vélemény

1. A vadászati jog a föld tulajdonosát kell, hogy megillesse.
2. A minimum vadászterület nagysága igazodjon a földtörvényhez maximális nagyságban, de lehetőség szerint 100 ha legyen.
3. Az állam beavatkozó szerepe nem növekedhet.
4. A törvényben újra kell fogalmazni és erőteljesen szankcionálni a jogtalan vadászfegyvertartást és a jogosulatlan vadászatot. Köszönjük a részünkre megküldött Tájékoztatót, és kérjük, a fenti javaslatainkat, illetve véleményünket vegyék figyelembe.

Szalóky Tibor,
a Magánerdő Tulajdonosok Országos Egyesülete elnöke

Riverside Rt.

(Budapest – New York)

- kivásárlások és befektetések megszervezése
- vállalkozások vagy üzletrészek értékesítése
- pénzügyi reorganizáció
- faipari és erdészeti ingatlanok értékesítése (20 M Ft felett)

Részletes tájékoztatást és referencialistát ad:
Klárík Ildikó irodavezető

Riverside Budapest Rt.

Cím: 1055 Bp. V. Kossuth L. tér 13–15.
Telefon: 269–3089, 112–7259, 112–8820
Fax: 269–3046

Riverside

Budapest Befektető és Tanácsadó Rt.
Megbízhatóság, pontosság

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) Erdészeti Választmánya 1995. március 9-i ülésének

ÁLLÁSFOGLALÁSA

– Az Erdészeti Választmány leszögezte, hogy *új alapokra kell helyezni* a vadgazdálkodást és vadászatot. Ebből következően a vadgazdálkodásról és vadászatról szóló törvény *rendezőelveire* az alábbiakat javasolja:

1. A vadászati jog a tulajdoni jogosítványok része. A föld haszonbérbe adása esetén a vadászati jog automatikusan átszáll a földhasználóra, kivéve, ha erről a használó lemond. Ebben az esetben a földtulajdonos szabadon dönt a vadászati jog hasznosításáról.

2. A vadgazdálkodás a földhasználat része.

3. A vad természeténél fogva „gazdátlan jószág”, azonban az aktuális céltérnek része.

4. A vadgazdálkodásról és vadászatról szóló törvény végrehajtásának ellenőrzését egy országos, egységes szakhatóság feladatává kell tenni.

5. A vadászat gazdasági – esetenként a szabadidő eltöltésére irányuló – tevékenység.

6. A vadászathoz való jog – kellően szabályozott viszonyok között – minden magyar állampolgárt alanyi joron illessen meg.

7. A vadkár a vadászati jog gyakorlójának felelőssége.

8. A vadászati jogot csak magyar állampolgár szerzhesse meg, ugyanúgy, mint a külterületi földingatlan tulajdonjogát.

– A szakmailag csatlakozó törvényeket egy törvénycsomagban javasolja az Országgyűlés elé terjeszteni.

– Az FM-nek „a vadgazdálkodás és vadászat szabályozása lehetséges változatairól a törvény-előkészítés során” című és véleményezésre megküldött „Tájékoztató”-ját a Választmány jelen formájában szakmai és jogi hiányosságai miatt nem támogatta.

Dr. Csötönyi József,
a MOSZ elnöke

A Magyar Vadászati Kollégium főbb állásfoglalásai

A kollégium – a törvény előkészítésének segítésére – áttekintette a hazai vadászati-vadgazdálkodás ügynevezett „sarokpontjait” és eddig az alábbi állásfoglalásokat hozta:

– A vadon élő állatvilág – függetlenül, hogy vadászhatóak avagy sem – maradjanak állami tulajdonban, mert csak így biztosítható a természetvédelmi követelmények maradéktalan érvényesítése.

– Az állam feladata a vadászat hasznosítása, amely a/ magyar állampolgárokból áll vadászegyesületek és a földtulajdonosok vadászatra alakult egyesületeinek szakmai pályázatai alapján haszonbérbeadással,

b/ az állam által kijelölt szervezet kijelölésével oldható meg.

– A vadászat-vadgazdálkodás hatósági rendszerét, szervezetét erősíteni, szélesíteni szükséges. A vadászati terveket és a vadászterületek hérbeadását ez a szervezet végezze.

– A vadászati jog hérbeadása 10 évre szóljon és érvényesüljön a szektorsemlegesség. A bérteli díjat – a vadászterület valódi értéke alapján – a hatóság állapítsa meg. A földtulajdonost érdekelte kell tenni a vadászat bevételeiből.

– A vadászterület – a vadgazdálkodásra alkalmas terület figyelembevételével – minimálisan 2500 hektár legyen.

– Kötelező legyen minden belföldi vadásznak az egyesületi tagság. Külföldi természetes és jogi személy Magyarországon vadászati jogot sem haszonbérlet, sem kijelölés útján nem szerezhet.

A kollégium állásfoglalásai aktuális kérdésekben

– A vadon élő állatok és gépjárművek összeütközésénél a polgári törvénykönyv előírásai alapján állapítsák meg a felelősséget.

– A Belügyminisztérium és a Népjóléti Minisztérium tekintse át a lőfegyver tartásával, műszaki vizsgáztatásával és a vadászok egészségügyi alkalmasságával kapcsolatos rendeleteit és a túlzásokat szüntesse meg.

– Készüljön felmérés arról, hogy az erdő részvénytársaságok – mint a vadászati jog jelenlegi hérbeadói – a haszonbérleti szerződések megkötése során milyen indokolatlan anyagi terheket raknak a bérlőkre.

– A vadászjegyek kiadása nem igényel állami hatáskört, az Országos Magyar Vadászati Védegyelet szervezeti rendszere alkalmas rá, hogy megkapja a vadászjegyek kiadásának jogát.

A kollégium tagjai

Országos Magyar Vadászati Védegyelet (a megyei és területi vadászszövetségek érdekvédelmi szövetsége),

Független Vadász Fórum (párton kívüli szakemberek szakmai egyesülete),

Vadászati Kulturális Egyesület (a vadászati kultúra ápolására alakult egyesület),

VADCOOP Bérlőtőző VI. (az ország legnagyobb létszámú terület nélküli vadászokból álló egyesülete),

Országos Vadász Kamara (érdekvédelmi-szakmai szövetség),

Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Kamara (felsőfokú képesítésű vadgazdák szövetsége),

Magyar Bérlőtőző és Független Vadásztársaságok Országos Szövetsége (terület nélküli vadászok és vadásztársaságok szövetsége).

Felszólalás a MOSZ II. Kongresszusán

Tisztelt Kongresszus!

Felszólalásomnak azt a címet adtam: Ami a Kongresszus frásos előterjesztéséből és határozattervezetéből az erdővel kapcsolatosan kimaradt.

– Az erdővel szembeni társadalmi elvárásoknak, a tulajdonosi érdekeknek megfelelően kell a szövetségek szövetségének képviselni az erdő ügyét.

– nem került megfogalmazásra az erdőprivatizációval kapcsolatban kialakult kusza állapot. Ma több százezer hektárnyi erdőterület – úgymond „lebeg” tulajdoni vonatkozásban. S ez nem a szakhatóság közvetlen hibája! Az erdőprivatizáció illetéknéppen alakulásának nagy vesztese az erdő, a tulajdonos és a szakgárda.

Ha törvényünk kimondja, hogy az erdő korlátozott rendelkezésű vagyontárgy, melynek tulajdonosa köteles elviselni a közösség, a társadalom igényeinek szolgálatát is, akkor azt úgy is tekintsük. Ne engedjük, hogy a ma problémáit látványosan megoldani szándékozzák elfeledjék: a magán- és közérdeket együttesen szolgálja az erdő!

– Évek óta súlyos gond az erdei aszálykár. Ennek meg nyugtató rendezését sürgősen napirendre kell tűzni.

– A térségi válságkezelő programokban helyet kell biztosítani – foglalkoztatáspolitikai és környezetvédelmi szempontból – az új erdők telepítésének és ezek állami támogatásának, mert az alapvetően a magántulajdonú földterületeken valósul meg, s ami egyben a nemzeté is!

Az általános birtokrendezést erdészeti szempontból igen fontosnak tartom. A szétaprózott, kis erdőparcellákban lehetetlen a hosszú távú, tartamos erdőgazdálkodás. Az egyéni erdőművelés lehetséges, annak kereteit célszerűen meg kell határozni.

– Föld-, illetve erdőtulajdonnal kapcsolatosan együtt kell foglalkozni a vadgazdálkodási és vadászati kérdésekkel is. A vadgazdálkodás a földhasználat egyik sajátos formája. A vadászati jog a magyar földtulajdonosokkal, földhasználókkal együtt legyen gyakorolható. Ennek törvénybe iktatását halogatni lehet, de megkerülni nem!

– Szükségesnek tartom egy új, átfogó erdészeti politika kidolgozását, az erdő tulajdonviszonyaira figyelemmel.

Napjainkban a társas erdőkezelő szervezetek létrejöttének számos problémájával terhelt folyamatában élünk. Véleményem szerint a magántulajdonú erdő 700 ezer hektárjából 550–600 ezer hektáron társas erdőkezelő szervezetek fognak tevékenykedni.

Markáns megjelenési formáik közül említtem az erdőszo-
vetkezeteket és az erdőtársulásokat. A jelen, nem kevésbé a jövő erdőkezelő szervezet legcélszerűbb formáit. Európai országokban hagyományosan több mint 100 éve jól működ-

Hazánkban Abádszalókon alakítottuk meg az első erdő-
szövetkezetet „Erdőbirtokosok Szövetkezete” néven, vállal-
va az akkori társulással szembeni hangulatban tettünket. Nem vár-
va új erdő- és más törvényre, nem várva „felső” ajánlásra.

Kárpótlással megszerzett erdőterületek tulajdonosai kis
kivétellel azóta önkéntesen beléptek az osztatlan kezelést
biztosító szövetkezetünkbe, melyben a tulajdoni arányok
szerint történik az elszámolás.

– Szólnom kell arról, hogy a már említett és működő tár-
sas erdőkezelő szervezetek érdekeik jobb, hatékonyabb ér-
vényesítése céljából ágazati szövetségként megalakítottuk a
„Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetségét” (TEOSZ-
t) – az erdészeti választmányt továbbfejlesztve –, melyet az
FM, az Erdészeti Hivatal támogatásáról biztosított.

Alapvető célunk a közös fellépés az irányba, hogy a ma
még rendezetlen viszonyt minél kisebb erdőszerűléssel váltsa
fel egy rendezett, a tartamos erdőgazdálkodást biztosító ál-
lapot, az erdőprivatizáció folyamán.

**A Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége Köz-
gyűlése kifejezte szándékát, hogy a MOSZ tagszövetsége
kíván lenni.**

– Egyetértünk és szükségesnek tartjuk, hogy mielőbb az
erdőről és vadgazdálkodásról, valamint a termé-
szetvédelemről is új törvényt szülessen. Ezen törvénytervezeteket
csak együttesen szabad a Parlament elé terjeszteni.

A kongresszusunkon jelen lévő országgyűlési képviselő
urakat, a kormány és minisztérium, a pártok, egyéb szerve-
zetek vezető tisztségviselőit arra kérjük, hogy különböző ér-
dekcsoportok magánkezdeményezéseinek ne adjanak helyet.
Az erdőt, annak életközösségét, életfeltételünk egyik fontos
tényezőjét környezetében egy egészben tárgyalják és alkossanak
törvényt úgy, hogy az egyetemlegesen védje meglévő
értékeinket és szolgálja az ország lakossága, élővilága élet-
körülményeinek javulását. Biztosítson megélhetést sok, ma
még támogatásra szoruló családnak.

Kérem a MOSZ legfelsőbb vezető testületét, úgy dönt-
sön, hogy – a sajátosságra való tekintettel – a MOSZ ér-
dekszférájában az erdőügyeket, a vadgazdálkodási, valamint
az egyéb szakirányú feladatokat a TEOSZ fogja össze és
lássza el. Erre alkalmas és képes is.

A kongresszus határozattervezetének VII. fejezetét ki-
egészíteni javaslom a *vadászat, vadgazdálkodás* problémái-
val.

– Mint az erdő elkötelezett hivatásos munkása vallom,
hogy a siránkozás helyett az elszánt tettekkel – s mindezt
együtt – többre megyünk.

Köszönöm a megisztelő figyelmüket.

Répászkó Miklós
kongresszusi küldött